

Начало>Парични искиове>Налагане на мерки по обезпечение на искиове в държавите от ЕС

В областта на гражданското правосъдие текущите процедури и производства, започнали преди края на преходния период, ще продължат съгласно правото на ЕС. Въз основа на взаимно споразумение с Обединеното кралство порталът e-Justice ще поддържа информацията, свързана с Обединеното кралство, до края на 2024 г.

Налагане на мерки по обезпечение на искиове в държавите от ЕС

Шотландия

1 Какви са различните видове мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение (Diligence on the dependence)

Налагането на запор или възбрана в очакване на решение е обезпечителна мярка, която се използва, докато е в ход съдебно производство или малко преди неговото образуване. Тази мярка позволява на ищец (кредитор) да запази активите на ответника, така че да са налични, за да се удовлетвори всяко постановление (съдебно решение), издадено в рамките на съдебно производство, което е в полза на ищеца.

Съществуват два типа запор или възбрана в очакване на решение. Първият — запор върху вземания на длъжника в очакване на решение (arrestment on the dependence) — е средство, с което ищецът по иск за плащане на парична сума може ефективно да „наложи обезпечение“ върху всички парични средства или активи на ответника, които се намират в трето лице. След това на третото лице се забранява да извършва плащане на парична сума или да прехвърля активи. Вторият — забрана в очакване на решение (inhibition on the dependence) — води до невъзможност ответник да прехвърля или да се разпорежда с притежаваното от него наследствено имущество. Това се използва по-скоро във връзка със земя или сгради, отколкото за парични средства или движимо имущество, и не позволява на ответника да се разпорежда с имуществото си по начин, който може да бъде в ущърб на вземането на ищеца, напр. като продаде имуществото, след което да се разпорежи с постъпленията. Както запорът върху вземания на длъжника в очакване на решение, така и забраната в очакване на решение могат да бъдат преобразувани в обичайно налагане на запор или възбрана при изпълнение на решение, ако в рамките на съдебното производство е издадено постановление в полза на ищеца.

Временен запор (Interim attachment)

Временният запор представлява временно налагане на запор или възбрана, което е подобно на налагането на запор или възбрана в очакване на решение и позволява на ищеца да наложи запор върху движимото имущество на ответника, докато съдебното производство е в ход. С него ефективно се ограничават способността на ответника да се разпорежда със заповираното имущество, което е в негово владение, до изхода на делото. Временният запор обаче не може да се използва по отношение на жилище, както и по отношение на определени несеквестируеми вещи. След издаването на постановление той се преобразува в обичайно налагане на запор при изпълнение на решение; преди заповираните вещи да могат да бъдат обявени за публична продажба, е необходимо да се заплати такса и да се наложи последващ запор.

Временна съдебна заповед (Interim interdict)

Съдебната заповед представлява разпореждане на съда, което води до невъзможност дадено лице да извършва нещо, като например да разделя имущество, поради което може да се използва за запазване на сегашното положение на длъжника. Временната съдебна заповед има същата правна сила като съдебната заповед, но обикновено се налага на по-ранен етап от съдебното производство, след като е подадена молба за налагане на съдебна заповед и преди разследването на фактите. В резултат на това е по-вероятно тя да бъде оспорена или отменена.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество (Preservation of documents and other property)

Съдът може да издаде разпореждане за налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество (включително земя), което ще позволи да дадена страна да запази действителни доказателства или да събере доказателства.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Налагането на запор или възбрана в очакване на решение може да се извърши само въз основа на разпореждане на съда. Заповед за запор върху вземания на длъжника в очакване на решение, за забрана в очакване на решение или за временен запор може да бъде издадена както от Върховния съд по граждански дела (Court of Session), така и от Шерифския съд (Sheriff Court). Запор върху вземания на длъжника в очакване на решение и временен запор са достатъчни само когато делото се отнася до плащането на парична сума, различна от разноските. Заповед за забрана в очакване на решение е достатъчна, когато делото включва подобно заключение или искане за конкретно изпълнение на задължение за предаване на наследствено имущество на ищеца, или за предоставяне на вещно право при обезпечение върху наследствено имущество.

При дело пред Шерифски съд ищецът обикновено иска заповед за запор или възбрана в очакване на решение, като посочва това в първоначалната искова молба. Първоначалната искова молба включва вземането на ищеца. Налагането на запор или възбрана в очакване на решение може да се прилага по всяко време до издаването на окончателно постановление в полза на ищеца. Следователно връчването на заповед за запор върху вземания на длъжника, за забрана или за запор се изпълнява от длъжностно лице от ведомството на шерифа (служител на съда, който е назначен да връчва документи и да изпълнява разпореждания).

Във Върховния съд по граждански дела (върховния съд на Шотландия по граждански дела), заповедите за налагане на запор или възбрана в очакване на решение се издават въз основа на молба. Ординарният лорд (Lord Ordinary) (всеки съдия във Външното отделение на Върховния съд по граждански дела (Outer House of the Court of Session)) може да издаде заповед за налагане на запор или възбрана. Обикновено графици за налагане на запор върху вземания на длъжника, забраната или запора се изпълняват от длъжностно лице (Messenger-at-Arms) (служител на Върховния съд по граждански дела, който е назначен да връчва документи и да изпълнява съдебни разпореждания).

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Преди съдът да може да издаде разпореждане, когато производството, към което се отнасят документите или имуществото, все още не е започнало, е необходимо молителят да докаже, че е вероятно да се образува гражданско производство и че в такова производство могат да възникнат въпроси относно съответните документи или друго имущество. В рамките на вече образувано производство разпореждането ще бъде

издадено само когато ищецът докаже, че е необходимо да му се даде възможност да извърши конкретно онова, което вече му е отказано (тоест да докаже посочените в неговата претенция твърдения). Ако молбата бъде одобрена, в разпореждането ще се посочва начинът, по който трябва да се спазва. Следователно на страните, срещу които е издадено разпореждането, трябва да бъде връчено заверено копие от него.

2.2 Основни условия

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Налагането на запор или възбрана в очакването на решение е дискреционно и съдилищата няма да постановят заповед за това, освен ако не са убедени от разпоредбите, определени в Закона от 1987 г. за длъжниците (Шотландия) (Debtors Scotland Act 1987), и че е разумно да се направи при всички обстоятелства. Отговорността за това ще бъде на ищеца, който трябва да убеди съда, че заповедта трябва да бъде издадена.

Временна съдебна заповед

Преди да разпорежи временна съдебна заповед, шерифът трябва да е убеден в неотложността на въпроса и неоспоримостта на делото. Тя трябва да е подходяща, като се вземат предвид всички обстоятелства, а шерифът ще трябва да се увери, че неиздаването на временна съдебна заповед ще причини на ищеца повече неудобства, отколкото нейното издаване би причинило на ответника.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Преди съдът да може да издаде разпореждането, ищецът трябва да докаже, че е вероятно да бъде образувано гражданско производство и че при такова производство могат да бъдат повдигнати съответните въпроси относно документите или друго имущество. Ако вече е образувано гражданско производство, разпореждането ще бъде издадено само когато молителят докаже, че това е необходимо (вж. 2.1 по-горе).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Последиците от налагането на запор върху вземания на длъжника са налагане на обезпечение върху притежавани от длъжника вещи или парични средства, които обаче са държани от трето лице. Това трето лице се посочва като държачото имущество лице. Запорираните средства или вещи не могат да бъдат във владение на кредитора или да бъдат продадени, преди да бъде издадено постановление. Ако постановлението е издадено в полза на ищеца, средства могат да подлежат на автоматично освобождаване, макар че за освобождаването на вещите трябва да бъде предявен иск за възлагане на имуществото с цел продажба.

Забраната представлява лично налагане на запор или възбрана, което води до невъзможност ответникът да се разпорежда със или да предоставя обезпечение върху дела си в притежаваното от него наследствено имущество, което е в ущърб на кредиторите. Забраните се използват срещу наследствено имущество, което е собственост на ответника, а не върху имущество, дължимо му от трето лице.

Временният запор може да включва налично движимо имущество, подлежащо на определени изключения. Изключенията обхващат всяка вещь, държана в жилището на длъжника, вещи, необходими за извършване на търговската или стопанската дейност на ответника, и нетрайни стоки, които имат определена стойност; превозното средство на ответника.

Временна съдебна заповед

С временна съдебна заповед на ответника се забранява да извършва конкретно действие с незабавен ефект. Тя може да има като резултат предотвратяването на това ответник или трето лице да предприема действия във връзка с всякакъв вид активи.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Върховният съд по граждански дела и Шерифският съд разполагат с големи правомощия да разпореждат налагането на обезпечителна мярка, попечителство и задържане на документи и друго имущество (включително земя), които могат да бъдат от значение във всички съществуващи или бъдещи съдебни производства. Съдът може да разпорежи предоставянето и възстановяването на всяко такова имущество, както и вземането на проби, като може да упражни всякакви практики по отношение на него.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Запорът върху вземания на длъжника в очакване на решение води до „налагане на обезпечение“ върху вещи или средства, притежавани на ответника и държани от трето лице. Ако третото лице се разпорежда с активите, които са били запорирани, тогава то е задължено към ищеца за размера на тяхната стойност. Ако искът на ищеца е удовлетворен, той има право на предпочитително удовлетворяване над запорираното имущество. Запорът върху вземания на длъжника в очакване на решение води до налагане на обезпечение, но не и до прехвърляне на собствеността към ищеца.

Забраната в очакване на решение не предоставя на ищеца вещно право върху имуществото и той не може да предприема действие за влизане във владение на имуществото или за продажбата му. Смисълът на това налагане на запор или възбрана е имуществото да се запази като част от наследството на длъжника и следователно да му се попречи да се разпорежда или да предоставя обезпечение върху своя дял в имуществото.

Всеки доброволен правен акт, засягащ имуществото след датата на влизане в сила на забраната, може да бъде отменен от ищеца до степен, до която са накърнени неговите интереси.

Временна съдебна заповед

Когато ответник не изпълни съдебна заповед, ищецът може да образува срещу него производство за нарушаване на съдебна заповед. Ако обвиненията срещу ответника бъдат признати или доказани, наказанията, които могат да му бъдат наложени, включват глоба или потенциално лишаване от свобода.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Неспазването на разпореждането може да доведе в главното производство до издаване на неprisъствено постановление срещу страна, която не изпълнява задълженията си. Също така това може да доведе до производство за неуважение към съда срещу всеки притежател на документ или имот, посочен в съдебната заповед.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

В случай на запор върху вземания на длъжника, ако ответникът е спечелилата делото страна, налагането на запор върху вземанията на длъжника в очакване на решение се прекратява при издаване на окончателното постановление. Ако ищецът спечели делото, налагането на запор върху вземанията на длъжника подлежи на изпълнение в срок до три години от датата на издаване на постановлението.

Забраната не позволява на ответника да се разпорежда със или да получава обезпечение върху наследственото си имущество. Забраната в очакване на решение автоматично се преобразува в забрана при издаване на постановление. Срокът на действие на забраната е пет години, но той може да бъде удължен.

Когато се изпълнява временен запор, той ще бъде в сила за шест месеца или докато бъде вдигнат. Ако искът срещу ответника не бъде удовлетворен, това също ще доведе до спирането на временния запор.

Временна съдебна заповед

Временната съдебна заповед е в сила, докато бъде отменена или докато не бъде постановено окончателно решение по иска. Ако забраната има определен срок, тя ще бъде в сила, докато той не изтече.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Заповедта спира да бъде в сила при окончателното уреждане на иска.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

По отношение на ответник може да бъде издадена съдебна заповед, която води до невъзможност да се използва запор върху вземания на длъжника при две положения. Първо, когато може незабавно да се потвърди, че налагането на запор върху вземания на длъжник би било погрешно, поради това че е извършено без заповед, нередовно, злонамерено и без вероятна причина. На второ място, когато ответникът е депозирал в съда главницата на сумата, за която е предявен искът.

Когато е издадена заповед за налагане на запор или възбрана в очакване на решение, ответникът или всеки друг, който има интерес, може да поиска нейната отмяна или ограничаване. Отмяната напълно спира изпълнението на заповедта и на всеки, произтичащ от нея запор или възбрана. Ако запор върху вземания на длъжника, забрана в очакване на решение или временен запор, изпълнен след издаването на заповедта, се считат за недостатъчни, то те трябва да бъдат отменени.

Ако заповедта действително е била валидна, но запорът върху вземания на длъжника, забраната или временният запор са били неефективни или нередовни, запорът или възбраната могат да бъдат ограничени.

Когато ответникът иска да отмени или да ограничи налагането на запор или възбрана в очакване на решение, ответникът трябва да убеди съда, че то следва да бъде отменено или ограничено. Съдът може също така да поиска от ответника да намери обезпечение (гаранция), така че при издаването на постановление срещу него всички запорирани средства и тяхната стойност или — по-често — целият дълг, във връзка с който се води процесът, да бъдат предоставени на ищеца.

Временна съдебна заповед

Разпореждане, с което се издава или се отказва временна съдебна заповед, издадена в Шерифския съд, може да бъде обжалвано без позволение на председателя на Шерифския съд (най-старшия шериф в околността) или с позволение на Върховния съд по граждански дела. Разпореждане, с което се издава или се отказва временна съдебна заповед, издадена във Върховния съд по граждански дела, може да се обжалва в срок от четиринадесет дни от издаване на разпореждането.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Разпореждане за издаване на молба за налагане на обезпечителна мярка върху документи или имущество, издадена от Шерифски съд, може да бъде обжалвано в срок от четиринадесет дни от издаване на разпореждането.

Всяко лице, получило молба за налагане на обезпечителна мярка върху документи или имущество, може да се яви във Върховния съд по граждански дела и да оспори молбата, в случай че иска да го направи. При изпълнение на разпореждането назначеният във връзка с това от съда комисар ще информира получателя за правото му да потърси правен съвет. Когато целта на търсенето на такъв съвет е да се окаже помощ на лицето да вземе решение дали да поиска от съда разпореждането да бъде променено, комисарят няма да започне да издирва, да придобива или да съхранява изброените вещи.

Връзки по темата

[Съдебната служба на Шотландия](#)

[Служба по несъстоятелността](#)

Последна актуализация: 28/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.